

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

136. An Clericus in Minoribus amittat priuilegium fori, si non deseruiat
Ecclesiae ad certum ministerium ex Episcopi mandato? Et an sufficiat,
quod Clericus inseruiat in diuinis etiam alteri Ecclesiae ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

De Immunit. Eccles. Resol. CXXXVI. &c. 163

existenti in Ecclesia, qua ab Episcopo Confraternitati laicorum pro Oratorio esset assignata. Et alia circa hoc in textu huius Resolutionis explanantur; & tandem queritur obiter, an percussus Clericus non deferentem habitum, & tonsuram incurrat in excommunicationem Canonis. Si quis, &c. Exp. 1. 11. 2. Ref. 35. alias 34.

S. 1. Affirmatiue respondet Mar. Antonin. lib. 3. *Resol. 48. n. 14.* Sed negatiuam sententiam docet Bonacina *de legib. disp. 10. q. 2. punct. 1. §. 4. n. 10.* & 15. Ambrosius *de immunit. Eccles. cap. 17. num. 13.* Menoch. *tom. 10. conf. 912. n. 27.* & alij. Et ratio est: quia, ut supra diximus, Concilium loquitur copulatiue, videlicet, Clericus deferat habitum, & tonsuram, & alicui Ecclesie deseruiat.

2. Notandum est tamen, quod dicta licentia Episcopi deseruendi in certa Ecclesia, sufficit, ut obtineatur ore tenus; nec sufficit, ut bis, vel ter talis Clericus deferuiat: quia verba Concilij requirunt actum perseverantium. Verum tamen est, quod verba Concilij non sunt intelligenda ita literaliter, & rigide, id est, pro omni tempore; sed pro maiori parte ipsius, Et ita declarasse Sacram Cardinalium Congregationem testatur Riccius *p. 4. decis. 154. n. 5.* & Capiblanco *in tract. de offic. Bar. prag. 8. p. 3. n. 30.* cum Gratiano *in discept. tom. 3. c. 440. n. 6.* Vnde si aliquo impedimento fuerit dictum seruitium interpellatum gaudebit vtique Clericus priuilegio fori: & sufficit, si ante mentem, quo perpetratum fuit delictum, inueniatur dictum seruitium praestitisse, licet Concilium loquatur de praesentibus: *Inferuit. & ibi: Versetur.* nam dicta verba intelligenda sunt moraliter. Et tandem nota, quod supradicta verba intelligenda sunt de seruitio spirituali, & non sufficit seruitium in temporalibus, & alij addunt, non sufficere seruitium, si praebatur alteri Ecclesie, quam illi, in qua mandauit Episcopus.

3. Sed contrariam sententiam tenendam esse puto, quam docet Capiblanco *ubi sup. num. 33.* & Riccius *part. 4. deci. 111. num. 5.* vbi ita declarasse Sacram Cardinalium Congregationem testatur. Et ita consuluisset nostrum doctissimum Aponte, notauit Prosper de Augustino *in addit. ad summam Quaranta, verb. habitum Clericorum*, quod asserit, etiam procedere, si dictus Clericus deseruiat Capellae existenti in Ecclesia, qua ab Episcopo Confraternitati laicorum, pro Oratorio esset assignata. Et ita declarasse Sacram Cardinalium Congregationem obseruat Riccius *p. 4. decis. 154. num. 2.*

4. Sed haec dicta sufficiant circa exemptionem Clericorum in minoribus a iurisdictione laicali, & intelligentiam verborum Concilij Tridentini, circa qua hoc vnum addam, hic Concilium loqui tantum de priuilegio fori, & non Canonis: & idem percussus Clericus non deferentem habitum, & tonsuram, incurrit in excommunicationem Canonis, *Si quis.* Et ita declarasse Sacram Cardinalium Congregationem, testatur Gonzales *in regul. Cancell. Gloss. 5. §. 5. n. 7.* & docet Bellertus *in disquis. cleric. p. 1. tit. 3. §. 8. n. 59.* Vnde caute legendi sunt Azucud. *de exeg. mand. p. 1. c. 22. n. 12.* & Menoch. *lib. 6. de praesumpt. 76. n. 12.* asserentes, non incurrit in excommunicationem illum, qui percussit Clericum repertum in habitu laicali. Sed ad alias circa immunitatem Ecclesiasticam quaestiones deueniamus.

RESOL. CXXXVI.

An Clericus in Minoribus amittat priuilegium fori: ff

non deseruiat Ecclesia ad certum ministerium, ex Episcopi mandato: Et an sufficiat, quod Clericus inferuiat in Diuinis etiam alteri Ecclesie, quam illi, cui fuit per Episcopum adscriptus: Et quid, si deseruiat alicui Ecclesie etiam si hoc non faciat de mandato Episcopi: Ex p. 4. 11. 1. Ref. 2.

S. 1. Affirmatiue respondet Pereira *de manu Reg. part. 2. cap. 26. num. 7.* vbi sic ait. An autem affixatio, vel deputatio facta in ipsiusmet chartis Ordinum, dum dicit, cumque suae parochiae affiximus, sufficiat? dubitatum est in Senatu, & non sine fundamento, videtur enim quod in casu requiratur specialis Episcopi affixatio ad certum ministerium in Ecclesia obeundam, non vero generalis, sicque iudicauimus visa forma sacri Concilij. Sic ille.

2. Sed negatiua sententia vera est, ut praxis demonstrat, & ideo DD. quos ego citauit in *part. 1. 11. 2. resol. 34.* asserunt absolute, Clericos minores gaudere priuilegio fori, si deseruiant alicui Ecclesie de mandato Episcopi, nec vllam faciunt mentionem de affixatione speciali ad certum ministerium: quod manifestius apparet ex illa doctrina, quod Clericus si deseruiat alicui Ecclesie, etiam si hoc non faciat de mandato Episcopi, gaudet priuilegio fori, & ita tenet & obseruat determinasse Sacram Cardinalium Congregationem *die 29. Junij 1628.* Sellius *in selest. can. cap. 18. num. 22.* Idem etiam testatur Francisc. Capiblanco: *de offic. Baron prag. 8. part. 3. num. 32.* Riccius *part. 4. deci. 111. n. 5.* Marius Antonin. *var. resol. lib. 3. resol. 48.* Riccius *de iure personarum, &c. lib. 7. cap. 6. num. 15.* Quaranta *in sum. Bull. ver. habitus clericalis, & Nouarius in iure Pontificio tit. de foro compet. concl. 6. alias 92. n. 5.* vbi sic ait. Sufficit quod Clericus inferuiat diuinis etiam alteri Ecclesie, quam illi cui fuit per Episcopum adscriptus, ut declarauit sacra Cardinalium Congregatio, & decisum refert Riccius *in curia Archiep. Neapol. inferens ex hoc hodie adscriptionem in Ecclesia de mandato Episcopi non esse necessariam, sed sufficere quod realiter fiat seruitium, in diuinis, & merito quidem, cum ad id Concilium habuerit mentem, & ita obtinuit in magna curia Vicariae in fauorem Clerici Dominici Port, qui fuit remissus ad curiam Archiepiscopalem, probato seruitio in diuinis, licet non fuisset assignatum a suo Episcopo; haec Nouarius, quae a fortiori militat aduersus sententiam Pereira. Vnde non est audiendus Barboza *de potestate Episc. part. 2. alleg. 12. n. 14.* Bonac. *in Bull. Can. disp. 1. quest. 16. sect. 1. punct. 6. n. 34.* & Carol. de Grassis *esset. 1. n. 1170.* asserentes Clericum inferuientem alteri Ecclesie, quam illi, cui Episcopus inferuiat praecipit, non gaudere priuilegio fori: nam contrarium, ut dixi, declarauit sacra Cardinalium Congregatio, quam, me etiam citato, adducit nouissime Anton. de Marinis *quotidian. resolut. c. 58. n. 12.* & Paulus Squillante *de priuileg. cap. 7. dub. 1. n. 13.* & ideo contra Pereira non est ab hac sententia recedendum, quam denique mutans opinionem, etiam me citato, tenet Barboza *de iure Pontificio lib. 1. cap. 39. §. 2. n. 35.**

RESOL. CXXXVII.

An Clericus deseruiens Ecclesie ex licentia obtenta a vicario Episcopi, gaudeat priuilegio fori? Et an adscriptio in Ecclesia hodie non sit necessaria de mandato Episcopi, sed sufficiat, quod realiter fiat, seruitium in diuinis? Ex quo inferuit Clericum in Minoribus constitutum & habitum, & tonsuram deferentem, & Ecclesie deseruientem

Quae hic est Res. antecessens, sed lege etiam alia eius primae annor.

Supr. hoc in Res. seq. §. vlt in fine.

Supra hoc inferius in hac ipsamet Res. a vers. Vide. & in alia Resol. eius nor. Et pro adscriptione contenta in hoc textu in Res. seq. in principio §. vlt.

Sup. hoc supra, ante medium huius vers. Sufficit. & in Resol. praeterita §. 2. in fin. & seq.